

Obsah

ETAPY VÝVOJE HRANICE CHEBSKA, TACHOVSKA A DOMAŽLICKA 6

1/HISTORICKÉ A SOUČASNÉ POJETÍ HRANICE..... 7

Utváření hraniční linie	8
Hraniční kameny a další mezní znaky coby stopy minulosti....9	
Něco z teorie o státních hranicích	12
Protiprávní činy	15
Elektronizace státní hranice.....	16

2/ŽIVOT A VÝZNAMNÉ ROZEPŘE V POHRANIČNÍCH HVOZDECH17

Vymezení oblasti.....	18
Osídlení a územní vývoj Chebska	18
Osídlení Českého lesa	21
Zásadní hraniční události na Tachovsku a Domažlicku.....23	
Řezenská a norimberská obchodní cesta	27

3/ČESKO-BAVORSKÉ HRANIČNÍ STATUTY A MAPY29

Hraniční smlouva z roku 1764 a demarkace hranice.....	30
Hraniční smlouva z roku 1862 a demarkace hranice.....	33
Malá galerie hraničních map.....	35

4/HRANICE PO VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY47

Od alokace k demarkaci	48
Rozhraničovací komise a polní práce	49
Nová hranice s Bavorskem.....	52
Legislativní rámec ochrany hraničního značení	55
Pašeráci versus turisté.....	57
Pohraniční myslivci a financové.....	59

5/OKUPACE POHRANIČÍ A ZÁNİK STÁTNÍCH HRANIC61

Mnichovský diktát a okupace západních Čech.....	62
Berlínská delimitační čára	64
Sosáci – prvosledové bezpečnostní složky	65
Zvláštní zařízení na komunikacích.....	66
Příjezd Adolfa Hitlera do Aše a Chebu.....	70

6/HRANICE V KOMUNISTICKÉM ČESKOSLOVENSKU71

Situace po válce	72
Obnova hranice	73
Organizace práce na hranicích.....	74
Malá obrazová galerie – technické práce	75

7/OCHRANA A OSTRAHA HRANIC NA CHEBSKU A V ČESKÉM LESE79

Bezpečnostní situace v poválečných letech	80
Pohraniční stráž a dislokace rot.....	83
Malá obrazová galerie – pohraniční roty a drátěné zátarasy	86
Vzpomínky pamětníků.....	89
První rota a začátek drátěného zátarasu v čs. pohraničí	91
Orgány západoněmecké ostrahy hranic, pozorování česko-bavorského pomezí.....	94
Složky pasové a celní kontroly na česko-bavorských přechodech	97
Muzeum Pohraniční stráže u Rozvadova	99

8/BOURÁNÍ ZÁBRAN A NOVÝ HRANIČNÍ STATUT 101

Bonnský hraniční statut	102
Změny a další perspektivy hranice s Bavorskem.....	104
Na zelené hranici.....	106
Na covidové hranici	110

HISTORIE A SOUČASNOST LOKALIT HRANICE A POHRANIČÍ CHEBSKA, TACHOVSKA A DOMAŽLICKA 112

9/ AŠSKÝ VÝBĚŽEK..... 113

Od Trojmezí k Libské bráně.....	114
Česko-bavorsko-saské trojmezí.....	115
Nejzápadnější bod ČR a Most přátelství.....	117
Hraniční přechod Nové Domy a Aš.....	117
Benešův palouček a smírčí kříž.....	119
Železniční spojení Aše s Bavorskem.....	121
Historické kameny u Nového Žďáru.....	122
Ostatní původní hraniční znaky.....	124
Libská brána.....	125
Zaniklé osady u hranice.....	125

10/ CHEBSKÉ PŘEDMĚSTÍ..... 129

Od Libské brány k Mýtině.....	130
Hranice u řeky Ohře a mlýna Hammermühle.....	130
Hraniční přechody u Pomézí nad Ohří.....	131
Buková studánka a trojmezí kaple.....	133
Zelená hora a Bismarckova rozhledna.....	134
Hraniční přechod Svätý Kříž.....	135
Historické kameny a smírčí kříže v popisované lokalitě.....	136
Železniční spojení Chebu s Waldsassenem a zastávka Slapany.....	138
Turistický přechod u Hrozňatova.....	139
Zaniklé osady u hranice.....	139

11/ DYLEŇSKO 145

Od Mýtiny k Broumovu.....	146
Turistický přechod Mýtina a Železná hůrka.....	146
Kyselečský hamr s pramenem.....	147
Dyleň bájná.....	148
Dyleň předválečná.....	149
Dyleň průzkumná.....	151
Důl Dyleň.....	154
Střed Evropy.....	155
Historické kameny v popisované lokalitě.....	156
Hraniční přechod Broumov.....	158
Zaniklé osady u hranice.....	159

12/ TACHOVSKO 163

Od Broumova k Rozvadovu.....	164
Žďárská a Výšinská cesta, řeka Mže a tereziánské mezníky.....	165
Hnojště na hranici.....	166
Hraniční přechod Pavlův Studenec.....	167
Křížová studánka a Křížový kámen.....	168
Stanoviště elektronické války na Havranu.....	169
Mísové kameny u Českých Nových Domků.....	171
Hospoda na hranici.....	172
Silniční a dálniční přechod Rozvadov.....	172
Zaniklé osady u hranice.....	174

13/ BĚLSKO A POBĚŽOVICKO 183

Od Rozvadova k Lískové.....	184
Vranečský rybník.....	184
Hraniční přechod a osada Železná.....	187
Stanoviště elektronické války na Zvonu.....	188
Bavorská osada Bügellohe a věž Böhmerwaldturm.....	190
Tři turistické přechody a tereziánské mezníky.....	191
Zaniklé osady u hranice.....	193

14/ ČERCHOVSKO A VŠERUBSKO..... 201

Čerchovsko od Lískové k Folmavě na státní hranici.....	202
Hraniční přechod Lísková a Lískový most.....	204
Čerchov předválečný.....	205
Čerchov vojenský.....	206
Hraniční přechod Folmava.....	209
Všerubsko od Folmavy ke Svaté Kateřině na státní hranici.....	211
Železnice spojující Českou Kubici a Furth im Wald.....	212
Všerubský průsmyk.....	213
Bažinatá Kouba.....	214
Hraniční přechod a osada Svatá Kateřina.....	214
Zaniklé osady u hranice.....	215

KATALOG HISTORICKÝCH HRANIČNÍCH ZNAKŮ 221

Prameny a literatura..... 232

Obrazové zdroje..... 234